

Suomen Itämeri-strategian tavoitteet koskevat koko Suomea

Jari Nahkanen

Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallituksen jäsen, CPMR:n Suomen alueiden edustaja

Suomen Itämeren alueen strategia julkaistiin marraskuun alussa. Strategiassa esitetyt visiot ja painopisteet ovat hyviä ja kannatettavia ja on tärkeää, että Suomi vie näitä painopisteitä eteenpäin paitsi kansallisesti, myös Itämeren alueen kansainvälisessä yhteistyössä. Maakunnat, kaupungit ja kunnat ovat aktiivisia Itämeri-politiikan käytännön toteuttajia, vahvasti verkottuneita toimijoita Itämeren alueella ja suunnannäyttäjiä monella alalla.

Ne vastaavat muun muassa merialuesuunnittelusta, yhdyskuntajätevesien puhdistuksesta, ilmastonmuutokseen varautumisesta, kaavoituksesta, koulutuksesta, satamista sekä elinkeinoelämän edistämisestä. On tärkeää saada niin kaupungit ja kunnat kuin alueellisetkin toimijat mukaan viemään strategian tavoitteita eteenpäin. Kansallisen Itämeri-strategian painopisteiden toteuttaminen sitoo niin kuntia, maakuntia kun valtion toimijoita. Toisin sanoen strategia olisi huomioitava kaikkien toiminnassa.

Eteläisen ja läntisen Suomen kunnat ja maakunnat ovat jo pitkään olleet vahvasti mukana niin Itämeren alueen suojelussa kuin elinkeinoyhteistyössä ja kansainväliseen yhteistyöhön liittyvissä toimissa. Esimerkiksi kymmenen vuotta sitten Helsingin ja Turun kaupungit sitoutuivat konkreettisiin vapaaehtoiisiin toimiin rannikkovesien ja koko Itämeren hyväksi, josta syntyi Itämerihaaste.

Suomen Itämeren alueen strategian tavoitteet koskevat kuitenkin koko Suomea. Strategian tunnettuutta tuleekin vahvistaa paitsi kansainvälisesti, myös kansallisesti. Koko Suomi on Itämeren valuma-aluetta, joten muun muassa Sisä-Suomen kunnissa tehtävä vesiensuojelutyö on Itämeren suojelua.

Lisäksi koko Suomea tarkasteltaessa erityisen tärkeäksi nousee saavutettavuudesta huolehtiminen Jäämereltä aina Suomenlahden ali kohti Baltiaa ja Eurooppaa. Nopeat raideyhteydet, kattava lentoliikenneverkosto, toimivat meriväylät ja tieverkoston suunnitelmallinen kehittäminen ovat keskeisiä myös Suomen Itämeri-strategian tavoitteiden toteuttamisessa. Ei tule myöskään unohtaa tärkeitä länsi-itäsuuntaisia korridoreja, joilla varmistetaan koko Suomen hyvinvointi ja talouskasvu.

Kunnat ja maakunnat ovat mukana useissa eri Itämeren alueen järjestöissä ja verkostoissa ja näissä tapahtuva vaikuttaminen on syytä huomioida myös kansallisen Itämeri-strategian toteutuksessa. EU:n puitteissa tapahtuvan yhteistyön lisäksi on tärkeää huolehtia siitä, että Venäjä on mukana Itämeren alueen yhteistyössä.

Laaja-alainen yhteistyö merellisten alueiden kanssa on tärkeää, jotta meille tärkeät asiat saavat riittävästi huomiota. Edunvalvonnassa jopa koko Itämeren alue on joissain tapauksissa globaalisti liian pieni, joten yhteinen strateginen voima muiden merellisten alueiden kanssa on paikallaan.

Erilaisten edunvalvontatoimijoiden hyödyntäminen on myös ensiarvoisen tärkeää. CPMR (Eurooppalainen perifeeristen merellisten asioiden yhteistyöjärjestö) on yksi näistä, jonka kautta voimme edistää kansallisia näkemyksiämme. CPMR painottaa eurooppalaisia liikenneverkkoja ja liikenneyhteyksiä Itämeren alueella. Tärkeitä edunvalvontakohteita ovat esimerkiksi Botnian käytävä, TEN-T-ydinkäytäväverkon laajennus pohjoiseen sekä tietysti suunnitteilla oleva Helsinki–Tallinna-tunneli.

Suomalaisille kunnille ja alueille kanavan monialaiseen yhteistyöhön paikallis- ja aluetasolla tarjoaa myös EU:n Itämeri-strategia. Kuntien ja kaupunkien välinen yhteistyöjärjestö UBC (Union of the Baltic Cities) on ollut aktiivinen jo pitkään EU:n Itämeri-strategian toteuttamisessa, erityisesti ympäristösektorilla. Myös CPMR ja sen Itämeri-komissio on sitoutunut työskentelemään makrostrategioiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Makrostrategiat tarjoavat monipuolisen yhteistyöfoorumin alueiden ja kuntien välisille kansainvälisille yhteistyöjärjestöille, joiden kautta kaiken kokoisten alueiden ja kuntien on mahdollista osallistua koordinoitusti Itämeren alueen kehittämiseen.

Kansallisen Itämeri-strategian toteutus tulee tehdä näkyväksi niin Suomessa kuin koko Itämeren alueella ja toteutuksessa tulee kannustaa nykyistä enemmän monialaiseen, monitoimijaiseen ja erilaisia rahoitusmuotoja yhdistävään toimintaan.

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).